

Опанашук Андрій Сергійович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності В2 Дизайн,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна
Науковий керівник – **Колесник Н. Є.,**
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

АВТОРСЬКИЙ МАЛЬОПИС У СИСТЕМІ СУЧАСНОГО ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ: ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД

У межах візуальної культури мальопис посідає помітне місце як форма поєднання графічного зображення, тексту та послідовної оповіді. Він функціонує не лише як засіб розповіді, а і як цілісний візуально-комунікативний продукт, у якому взаємодіють ілюстрація, типографіка, композиція сторінки, ритм кадрів та загальна стилістика видання. У сучасному українському книговидавництві комікси та графічна проза належать до помітних сегментів видавничої спеціалізації, що підсилює доцільність їх аналізу саме в системі графічного дизайну [1].

Актуальність теми зумовлена тим, що авторський мальопис дедалі частіше розглядається не як окремий малюнковий твір, а як комплексний дизайнерський проєкт. У ньому мають значення не тільки сюжет і персонажі, а й візуальна логіка подачі матеріалу, стильова цілісність, шрифтове рішення, ритм читання та спосіб взаємодії з аудиторією. Метою роботи є визначення особливостей авторського мальопису в системі графічного дизайну крізь призму проєктного підходу на матеріалі авторського проєкту «Перевіряй перед поширенням».

У системі графічного дизайну мальопис можна розглядати як синтетичну форму візуальної комунікації. На відміну від окремої ілюстрації чи плаката, він формує послідовну систему сприйняття, де кожен кадр пов'язаний із попереднім і наступним, а кожен елемент підпорядковується загальній концепції. Композиція сторінки, співвідношення зображення і тексту, характер філактів, масштаб персонажів, паузи між кадрами та шрифтова організація реплік утворюють єдину структуру.

Проєктний підхід у створенні мальопису передбачає поетапне формування майбутнього видання: від ідеї та сценарної основи до композиції

кадрів, візуального стилю персонажів, шрифтового оформлення, обкладинки та підготовки матеріалу до друку або цифрової публікації (рис. 1). У публікації

про досвід молодшої студії Spring Comics наголошується, що створення українського коміксу є складним процесом, який потребує продуманого

планування, розуміння виробничої логіки та подальшого представлення видання читачеві [3].

Рис. 1. Схематичне порівняння авторського мальопису в системі сучасного графічного дизайну

Важливою ознакою проєктного підходу є узгодженість етапів роботи та розуміння функцій, які забезпечують завершеність малюнку як видання. У матеріалі про створення книжки й коміксу зазначено, що до реалізації такого продукту можуть бути залучені автор, сценарист, художник, дизайнер, верстальник, кольорист, лєтерер та інші учасники процесу [2]. Навіть якщо авторський малюнок виконує одна особа, вона все одно поєднує кілька професійних ролей. Автор має мислити не тільки образами персонажів, а й структурою сторінки, читабельністю реплік, темпом оповіді та логікою взаємодії читача з матеріалом.

У графічному дизайні тенденції не зводяться до зовнішньої стилізації. Досвід українського книжкового дизайну засвідчує, що якість оформлення визначається не механічним наслідуванням трендів, а здатністю візуальної системи точно передавати суть і настрої видання [4]. Для малюнку це особливо значуще, оскільки ілюстративна манера, композиція кадру, шрифт, кольорова система та ритм сторінки безпосередньо впливають на сприйняття змісту.

На матеріалі авторського проєкту «Перевіряй перед поширенням» проєктний підхід реалізується через послідовне формування візуальної системи, підпорядкованої єдиній комунікативній меті. Зміст малюнку вимагає чіткої подачі інформації, виразної ієрархії акцентів та доступної візуальної мови. У процесі проєктування особливого значення набувають характер кадрування, темп розгортання подій, типографічна читабельність реплік, стилістична єдність персонажів і композиційна узгодженість сторінок.

Авторський малюнок у системі графічного дизайну доцільно розглядати як проєктну форму візуальної комунікації. Його якість визначається не тільки художньою виразністю окремих зображень, а передусім цілісністю концепції, послідовністю дизайнерських рішень і здатністю формувати завершений візуальний образ видання. На матеріалі проєкту «Перевіряй перед поширенням» підтверджено, що ефективність малюнку як візуального продукту залежить від єдності композиції, типографіки, стилістики, ритму читання та комунікативної виразності [2; 3; 4].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Книговидання в Україні. *Chytomo*. URL: <https://data.chytomo.com/knygovydannya-v-ukrayini/> (дата звернення: 07.03.2026).
2. Книжкова деїургія: хто, як і чому має створювати книжки. *BookForum*. URL: <https://bookforum.ua/p/1303> (дата звернення: 09.03.2026).
3. Український комікс від задуму до друку: досвід молодшої студії Spring Comics. *Telegraf.Design*. URL: <https://telegraf.design/ukrayinskyj-komiks-vid-zadumu-do-druku-dosvid-molodoyi-studiyi-spring-comics/> (дата звернення: 04.03.2026).
4. Як змінювалися обкладинки книжок за 20 років. *Telegraf.Design*. URL: <https://telegraf.design/yak-zminyuvalysya-obkladynky-knyzhok-za-20-rokiv> (дата звернення: 02.03.2026).